

1774 - نگاه اول و نگاه دوم به زنان

سوال

این را می دانم که نگاه کردن به زنان نامحرم مطلقاً حرام است و اگر یکی از آنها توجه مرا جلب کرد من به مدت یک یا دو ثانیه نگاهم را ادامه می دهم و سپس امر پروردگار به یادم می آید و فوراً نگاهم را پایین می اندازم. آیا من به سبب این مدت خیلی کوتاه گناهکار می شوم؟ من در «حلال و حرام در اسلام» خواندم که قرآن امر به فروهستن نگاه کرده و تعریف نگاه مورد نظر این است: «لذت بردن از زیبایی های زن با نگاه یا فکر کردن شهوانی در هنگام نگاه». الحمدلله من هرگز به آن حد نرسیده ام، جز اینکه این دو ثانیه مرا نگران نکرده است. بارک الله فیکم.

پاسخ مفصل

از جریر بن عبدالله روایت است که گفت: از رسول الله . صلی الله علیه وسلم . درباره نگاه ناگهانی پرسیدم، پس مرا امر کرده که نگاهم را برگردانم. به روایت ترمذی. وی می گوید: این حدیثی حسن و صحیح است. (سنن ترمذی: ۲۷۷۷).

مبارکفوری در شرح این حدیث می گوید:

«اینجا که می فرماید: «ناگهانی»، یعنی آنکه نگاهش به شکل ناگهانی و بدون قصد به یک زن نامحرم بیفتد. گفته می شود: فجأه الأمر، یعنی هنگامی که ناگهان و بدون سبب پیشین رخ دهد.

و اینجا که می گوید: «پس مرا امر کرد که نگاهم را برگردانم»، یعنی برای بار دوم به او نگاه نکنم، زیرا اولی از روی اختیار نبوده و مورد عفو است، اما اگر نگاه را ادامه دهد گناهکار می شود و همین است که الله تعالی می فرماید: ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ﴾.

و رسول الله . صلی الله علیه وسلم . می فرماید: «ای علی، نگاه را با نگاه دیگر ادامه نده زیرا اولی برای توست و دومی برای تو نیست». به روایت ترمذی (۲۷۰۱) و این حدیث در «صحیح الجامع» (۷۹۵۳) آمده است.

در «التحفة» آمده است: «اینجا که می گوید: «نگاه را با نگاه [دیگر] ادامه نده». از پی گیری می آید، یعنی آن را تعقیب نکن و نگاه دیگری را پس از اولی انجام نده «زیرا اولی برای توست» یعنی نگاه اول اگر بدون قصد باشد [گناهی ندارد] «دیگری برای تو نیست» یعنی نگاه دوم چون به اختیار تو بوده علیه تو است.»

بدین ترتیب برای شما آشکار می شود که نگاه عمدی به زن نامحرم و همینطور ادامه نگاه پس از نگاه ناگهانی، حرام است و درباره هیچ قسمت از بدن او جایز نیست، چه آن زن در نگاه تو زیبا باشد یا خیر و چه به برانگیختن شهوت بینجامد یا خیر و فرقی نمی کند که تخیل یا لذت بردنی به همراه آن باشد یا نه.

از الله خواهانیم که ما و شما را از حرام دور نگه دارد، و بی شک الله به راه درست راهنماست.